

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/080-021/2010.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. B. T. ügyvéd (Bihary, Balassa és Társai Ügyvédi Iroda) által képviselt **Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.** (Paks) ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt indított eljárásban – tárgyalás mellőzésével – meghozta az alábbi

határozatot

1. A Versenytanács megállapítja, hogy az Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. 2008. szeptember 12. és 2010. július 29. között fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor a www.orgon.hu honlapon, az A/5 méretű szórólapjában, televíziós reklámjaiban és a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban valótlanul azt állította, hogy a VSZT-1 orgonkészülék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására, valamint a VSZT-1 orgonkészülék az egészségre kedvező hatást gyakorol.

2. A Versenytanács a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását a jelen határozat kézhezvételétől számított 8 nap elteltével megtiltja.

3. A Versenytanács kötelezi az Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.-t, hogy a határozat kézhezvételétől számított 10 napon belül a www.orgon.hu honlapon, jól láthatóan, észrevételek hozzátétele nélkül, legalább három hónapos időtartamig

- a honlap nyitó oldalán helyezze el a jelen határozat rendelkező részét,
- a honlap nyitó oldaláról egy lépésben tegye elérhetővé a Versenytanács jelen határozatát teljes terjedelemben.

A Versenytanács kötelezi az Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.-t, a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül igazolja, hogy a fenti tájékoztatást az előírtaknak megfelelően közzétette.

4. A Versenytanács kötelezi továbbá az Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.-t 900.000 Ft (kilencszázezer forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számla javára köteles megfizetni, a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát és a befizetés jogcímét (bírság).

Ha az Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótléket köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal végrehajtást foganatosít.

5. A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

Indokolás

1. A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított eljárást az Orgon-tech Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. ellen, hogy az eljárás alá vont 2008. szeptember 1. és 2010. augusztus 3. között megsértette-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) rendelkezéseit, amikor a VSZT-1 orgonkészüléknek és az általa alkalmazott orgontechnológiának betegségeket megelőző, kezelő, betegség tüneteinek enyhítésére szolgáló, valamint egészségre gyakorolt hatásokat tulajdonított.

I.

Az eljárás alá vont

2. A 2002-ben létrejött eljárás alá vont cégkivonat szerinti főtevékenysége a 2956'03 TEÁOR szám alatti, máshova nem sorolt egyéb speciális gép gyártása.

Az eljárás alá vont 2002-től gyártja és forgalmazza a VSZT-1 orgonkészüléket, továbbá energetizált bioaktív krémeket és orgonizált csernyédi ásványvizet. A 2009. évi nettó árbevétele 9.420.000 Ft volt.

3. Az eljárás alá vont egy budapesti fiókteleppel rendelkezik, ahol a Medical Info Média Online Egészségügyi Kommunikációs és Információs Rendszer adatai szerint az eljárás alá vont beltagja és kültagja „Orgon Centrum” néven rendelőt működtet, amelynek

- tevékenységi köre a következő: bioenergetika, fül akupunktúra, addiktológia, orgonterápia, fitoterápia számítógépes állapotfelmérés, szenvedélybetegségről (alkohol, dohányzás, drog) leszoktatás, gondozás, aromaterápia,
- szolgáltatásai az alábbiak: kristálygyógyászat, vércukorszint szabályozás, vízajtás, méregtelenítés, fogyókúra, gyulladáscsökkentés, lábszárfekély gyógyítása, érszűkület, mozgásszervi betegségek, ízületi fájdalmak, lumbágó, derékfájás, prosztatata, ízületek, meddőség, krónikus fáradtság, fejfájás, allergia, lábgomba, rehabilitáció, daganatos betegségek kiegészítő kezelése, agyi katasztrófa, agyvérzés, szívinfarktus utáni rehabilitáció, sebgyógyítás.

II.

A VSZT-1 orgonkészülék

4. Az eljárás alá vont által gyártott és forgalmazott VSZT-1 orgonkészülék (orgonsugárzó, biotér harmonizátor, orgon energetizáló) az eljárás alá vont közlése szerint azon ún. orgon technológia/terápia elvén működik, amely speciálisan hangolt kristályok révén segít az elvesztett bioenergiát az optimális szintre visszaállítani.

A készülék orvostechnikai eszközként került bejelentésre. Ára 2010 júliusában 140.000 Ft volt (Vj-80-009/2010.).

5. A készülék 4. pont szerinti bejelentésekor hatályos, az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet 2. §-ának a) pontja értelmében orvostechnikai eszköz minden olyan, akár önállóan, akár más termékkel együttesen használt készülék, berendezés, anyag vagy más termék - ideértve a megfelelő működéshez szükséges szoftvert, valamint az egyedi méretvétel alapján készült gyógyászati segédeszközt, továbbá a klinikai vizsgálatra szánt eszközt is -, amely a gyártó meghatározása szerint emberen történő alkalmazásra szolgál

aa) betegség megelőzése, diagnosztizálása, megfigyelése, kezelése vagy a betegség tüneteinek enyhítése,

ab) sérülés vagy fogyatékoság diagnosztizálása, megfigyelése, kezelése, tüneteinek enyhítése vagy kompenzálása,

ac) az anatómiai felépítés vagy valamely fiziológiai folyamat vizsgálata, pótlása vagy módosítása,

ad) fogamzásszabályozás

céljából, és amely rendeltetésszerű hatását az emberi szervezetben vagy szervezetre elsősorban nem farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus módon fejti ki, de működése ilyen módon elősegíthető.

A rendelet 5. §-ának (1) bekezdése szerint a jogszabály szerinti megfelelőségértékelési eljárás kiválasztásához az eszközt a gyártó - a rendelet 9. számú melléklete szerint - az I., II.a, II.b vagy III. osztályba sorolja be. A 6. § (4) bekezdése alapján az I. osztályba sorolt eszközök esetén a gyártó a 7. számú melléklet szerint jár el, és a forgalomba hozatal előtt gyártói megfelelőségi nyilatkozatot állít ki.

6. Az orvostechnikai eszközökről szóló – a 47/1999. (X. 6.) EüM rendeletet felváltó – 16/2006. (III. 27.) EüM rendelet az előzőekhez hasonlóan határozta meg az orvostechnikai eszköz fogalmát. Az orvostechnikai eszközökre vonatkozó követelményeket, megfelelőségük vizsgálatára és az értékelési eljárásukra vonatkozó előírásokat a rendelet 3-8. §-a részletezte.

7. 2010. március 21-én a 16/2006. (III. 27.) EüM rendelet hatályon kívül helyezésre került és a 4/2009. (III. 17.) EüM rendelet lépett hatályba, amely a korábbiakhoz hasonlóan rögzíti az orvostechnikai eszköz fogalmát. Az orvostechnikai eszközökre vonatkozó követelményeket, megfelelőségük vizsgálatára és az értékelési eljárásukra vonatkozó előírásokat a rendelet 3-8. §-a részletezi.

8. A KERMI Minőségellenőrző és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: KERMI) 1999. április 14-i keltezésű tanúsítványa szerint a KERMI a 99/4-00136 számon nyilvántartásba vett vizsgálat és/vagy a megbízó által benyújtott dokumentációk alapján megállapította, hogy a bemutatott mintával jellemzett termék [a VSZT-1 harmonizátor] megfelel a használati-kezelési útmutatóról és a minőség tanúsításáról szóló 2/1984. (III. 10.) BkM-IpM együttes rendeletnek.

9. A Yamamoto Rehabilitáció Intézet 2000. március 31-én orvosfelhasználói szakvéleményt készített a VSZT-1 orgonkészülékről, egyebek között az alábbiakat rögzítve:

- „közvetetten a hatékonyság bizonyítéka az a tény, hogy néhány esetben a bioenergia kezeléseknél megszokottan a kezelés beindítása utáni napokban 'tisztulási' tüneteket jeleztek. Felnőtteknél és gyerekeknél is tapasztaltuk a felső légúti hurut, ül. orrdugulás prompt javulását,”
- „gyermeknél a VSZT-1 Orgon kezelés a légúti hurut miatti antibiotikus kezelés ritkítását teheti lehetővé,”

- „felnőtt asztmások, krónikus légcsőhurutos betegek gyógyszerigényének csökkentése az eddigi megfigyeléseim alapján szintén várható,”
- „a daganatos megbetegedések hagyományos orvosi ellátása által okozott gyengeség, hányinger csökkenését szintén jelezték betegeim,”
- „további vizsgálatokat igényel, hogy a betegek által jelzett ízületi fájdalom csökkenés az ízületekre gyakorolt jó hatás vagy a vitalitásnövekedés következménye,”
- „a szívbetegeknél tapasztalt vitalitásnövekedés objektív háttere, amennyiben az a szívizom működésének a javulására vezethető vissza, tisztázható noninvazív kardiológiai vizsgálatokkal is a későbbiekben. Ez egyben a kezelés kompetenciahatárát is meghatározhatná, és biztosíthatná a módszer biztonságos alkalmazását,”
- „asztmás és krónikus légcsőhurutos betegeknél légzésfunkciós vizsgálatokkal pontosítani lehet, hogy mely esetekben javasolható vagy engedélyezhető gyógyszercsökkenés.”

A Yamamoto Rehabilitáció Intézet rögzíti, hogy

- „javaslom – mint közérzetet pozitívan befolyásoló eszközként – engedélyezését,”
- „a betegtájékoztatónak objektívnek, visszafogottan informatívnak kell lennie (indokolatlan remények keltésének elkerülésére).”

10. Az Orvos- és Kórháztechnikai Intézet (a továbbiakban: ORKI) 2000. április 14-i vizsgálati jegyzőkönyve szerint

- „a Yamamoto Intézettől érkezett orvosszakmai vélemény szerint a készülék alkalmazásának hatékonysága a kontrollsoporthoz képest kimutatható. Asztmás és légúti hurut miatti betegségeknel a légzésfunkció javulását, daganatos betegségeknel a gyengeség, a hányinger csökkenését, ízületi fájdalomnál a fájdalom csökkenését, szívbetegeknel vitalitásnövekedést tapasztaltak,”
- „az elvégzett vizsgálatok, illetve a klinikai kipróbálás alapján a VSZT-1 biotér harmonizátor készülék gyártása és felhasználása javasolható, természetgyógyászati alkalmazását nem kifogásoljuk.”

11. Az Egészségügyi Minisztérium Orvostechnikai Igazgatósága 2001. május 21-én igazolta, hogy Kavalkó János az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet 10. §-ának (1) bekezdése szerinti bejelentést megtette a VSZT-1 energetizáló készülék vonatkozásában.

Figyelemmel az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal (a továbbiakban: EEKH) Orvostechnikai Főosztályának az eljárás alá vont jogi képviselőjéhez 2010. szeptember 1-jén írott tájékoztatására kiemelendő, hogy

- az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet 10. §-ának (1) bekezdése alapján a forgalmazás abban az esetben tekinthető jogszerűnek, ha a gyártó a terméket (tekintettel annak kockázati osztályára) az EEKH-nál bejelentette, kiállította a rendelet 7. számú melléklete szerinti gyártói megfelelőségi nyilatkozatot és a terméken feltüntette a CE jelölést. A gyártói megfelelőségi nyilatkozatban a gyártó arról nyilatkozik, hogy terméke megfelel a rendelet 1. számú mellékletében leírt alapvető követelményeknek, s ennek igazolására rendelkeznie kell a termék dokumentációjával [a melléklet hivatkozott 1. számú melléklete előírta például, hogy az eszköz olyan kialakítású és kivitelű legyen, hogy az alkalmazási célnak és körülményeknek megfelelően használva ne veszélyeztesse a betegek egészségi állapotát, biztonságát, illetve a felhasználók vagy más személyek biztonságát; és a használatával járó bármely veszély a beteg számára nyújtott előnyökhöz képest elfogadható kockázatot jelentsen, és magas szintű egészség- és biztonságvédelemmel

párosuljon; az eszköz úgy legyen kialakítva, gyártva és csomagolva, hogy a rendeltetési céljának megfelelő használata során nyújtott jellemzőit és teljesítőképességét a szállítási és tárolási körülmények ne károsítsák, figyelembe véve a gyártó által közölt útmutatásokat és tájékoztatást; bármely nem kívánatos mellékhatás, a szándékolt szolgáltatással összevetve, elfogadható mértékű kockázatot jelentsen; az eszköz úgy legyen kialakítva, legyártva és csomagolva, hogy a fertőző anyagok és származékaik a lehető legkisebb kockázatot jelentsék az eszköz szállításában, raktározásában és használatában érintett személyek, valamint a betegek számára, figyelembe véve az eszköz alkalmazási célját],

- a rendelet 10. §-a értelmében az I. osztályba sorolt eszközök esetén az a gyártó, amely a 6. § (4) és (7) bekezdései szerinti eljárást követően eszközöket saját jogon gyárt, illetve a 8. § (2) és (3) bekezdései szerinti tevékenységet végez, nevét, székhelyét és az érintett eszközök leírását nyilvántartásba vétel céljából az EEKH-nál beszerezhető formanyomtatványon vagy annak elektronikus változata útján az EEKH részére bejelenti. Az EEKH a bejelentés megtörténtéről ad ki igazolást, a regisztrált adatok megalapozottságát nem kell vizsgálni, azokért a bejelentő a felelős.

12. Az EEKH Orvostechnikai Igazgatósága 2005. január 18-án igazolta az eljárás alá vont felé, hogy az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében meghatározott bejelentést az eljárás alá vont megtette. Rögzítésre került, hogy a regisztrációt az eljárás alá vont azon nyilatkozata alapján végezték, amely szerint az eszköz a rendelet hatálya alá tartozó orvostechnikai eszköz, és az eszköz osztályba sorolása az alkalmazási cél és a működési mód figyelembe vételével a rendelet előírásai szerint történt. Az Orvostechnikai Igazgatóság a nyilatkozatok alapján a regisztrációs kérelemnek eleget tett, annak egyidejű hangsúlyozásával, hogy nem vizsgál minden egyes bejelentést, ezért a regisztráció nem jelenti, nem is jelentheti a bejelentésben foglaltak jóváhagyását. Az igazolás tehát nem tekinthető sem jóváhagyásnak, sem hozzájárulásnak.

13. Az EEKH Orvostechnikai Főosztálya 2010. szeptember 1-jén az alábbiakról tájékoztatta az eljárás alá vont jogi képviselőjét:

- az eljárás alá vont által gyártott VSZT-1 készülék I. osztályú orvostechnikai eszközként került HU/CA01/0121/05 számon nyilvántartásba vételre az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet 10. §-ának (1) bekezdése alapján, amely nyilvántartásba vételről igazolás került kiállításra,
- a regisztrálás során az EEKH nem kérte be és nem vizsgálta a termék dokumentumait, így azok megfelelőségét az eljárás nem igazolja,
- a gyártói megfelelőségi nyilatkozatot a gyártó műszaki dokumentációval támasztja alá. A műszaki dokumentáció része a klinikai értékelés, amelyet a gyártónak a rendelet 10. számú melléklete alapján kellett összeállítania. Ennek meglétét és tartalmát, ahogyan az igazolásban is írta, az EEKH nem vizsgálta a regisztrálás során,
- az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet a 16/2006. (III. 27.) EüM rendelet hatályba lépésével hatályát veszítette, majd a 4/2009. (III.17.) EüM rendelet hatályba lépésével a 16/2006. (III. 27.) EüM rendelet is hatályát veszítette. A jogszabályok tartalma a forgalmazás jogszerűsége tekintetében (regisztráció, gyártói megfelelőségi nyilatkozat, műszaki dokumentáció) alapvetően nem változott, ez azonban nem jelenti, hogy az eszközt jelenleg is orvostechnikai eszköznek tekintené az EEKH, illetve jelenleg is az I. osztályba sorolná. A korábbi regisztrációkat, tekintettel a jogszabályok módosítására és arra, hogy a regisztráció során az EEKH a dokumentumok megfelelőségét nem vizsgálta, piacfelügyeleti eljárás alá vonhatja, amelynek eredményeként – amennyiben az eszköz nem felel meg a jelenlegi jogszabályi követelményeknek – sor kerülhet orvostechnikai eszközként a forgalmazás felfüggesztésére vagy a forgalomból történő kivonásra. Ebben az esetben a gyártó az

eszközt a továbbiakban nem forgalmazhatja orvostechnikai eszközként, nem tulajdoníthat neki olyan hatást, amely alapján az orvostechnikai eszköznek tekinthető,

- a 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet hatályon kívül helyezésével a HU/CA01/0121/05 számú nyilvántartásba vétel nem szűnt meg, az igazolás jelenleg is érvényes.

14. A 2008-ban és 2009-ben értékesített VSZT-1 készülékek darabszámára és az ebből származó bevételre vonatkozó adatokat a Vj-80-002/2010. számú irat 4. számú melléklete és a Vj-80-020/2010. számú irat tartalmazza.

III.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

15. Az eljárás alá vont a vizsgálattal érintett időszakban az alábbi kommunikációs eszközön adott tájékoztatást a VSZT-1 orgonkészülékről:

- www.orgon.hu honlap,
- szórólap,
- televíziós reklám,
- nyomtatott sajtóban megjelent reklámok.

A kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával kapcsolatban felmerült ismert költségeket a Vj-80-002/2010. számú irat 15. pontja és a Vj-80-014/2010. számú irat tartalmazza.

16. A www.orgon.hu honlap tartalmát illetően kiemelendők az alábbiak:

- a „Magunkról” menüpont alatt közlésre kerül, hogy
„Az egészség megóvása, és visszaszerzése mellett köteleztük el magunkat.
Böhm Mária narkológus és Kavalkó János bioenergetikus.
Több éves, áldozatos kutatómunka eredménye, hogy megszületett a VSZT orgon energetizáló rendszer.
A hormonrendszerre, immunrendszerre, általában egész szervezetünkre kiható folyamatok irányításával, kézbentartásával, meghökkentően jó eredményeket értünk el az orgonkészülékekkel. Az orgon-rendszer alkalmazható önállóan és párhuzamosan, hagyományos és alternatív megoldásokkal kombinálva.”
- a honlapon megtekinthető termékleírás szerint
„VSZT-1 orgonkészülék, az otthoni ápolás eszköze...
Testünk úgy reagál a rezgésekre és a többlet energiára, hogy elindítja az öngyógyító folyamatokat. Az otthoni vízkezelő, víztisztító és energetizáló használata ajánlott az egész család számára.
Az orgonterápia megfér minden gyógyító, betegséget megelőző módszerrel. Az otthoni vízkezelő, víztisztító és energetizáló készülék beállítja a hormonrendszer, immunrendszer és a test egészének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt...
Továbbá alkalmazható: daganatos megbetegedések kiegészítő kezeléseként, szívinfarktus utáni rehabilitáció, érszűkület, lábszárfekély, agyvérzés utókezelése, ízületi megbetegedések, ízületi gyulladások, prosztatata problémák, asthma, cukorbetegség, magas vérnyomás, epe, pajzsmirigy és nőgyógyászati panaszok, allergia stb. esetén. Lásd a víztisztító kezelési útmutatót, amely letölthető a Letöltések címszó alatt.”

- a honlapon elhelyezett kezelési útmutató szerint a készülék

„az otthoni betegápolás hatékony eszköze....

A készülék használata nem helyettesíti az orvost, és nem jogosítja fel a gyógyszerek önkényes elhagyására, vagy azok megváltoztatására. Kérem felelősséggel gondolja át a leírtakat. Rendszeresen jelenjen meg a kezelőorvosa által javasolt kontrolvizsgálatokon.

A VSZT készülék kiemelt felhasználási lehetőségei az alábbi felsorolás alapján:

- Daganatos megbetegedések kiegészítő kezelésére.
- Szívinfarktus utáni rehabilitáció, szívritmus zavarok, keringési problémák kiegészítő kezelésére.
- Agyi katasztrófa utáni rehabilitáció, oxigénhiányos állapotban született gyermekek rehabilitációs kiegészítő kezelésére.
- Műtétek előtti és utáni állapotban a beteg állapotának javítása. A sebek gyógyulásának gyorsítására.
- Nehéz légzés, légúti megbetegedések, asthma, légúti allergia kiegészítő kezelésére.
- Meddőség, veszélyeztetett terhesség esetén, nőgyógyászati panaszok kiegészítő kezelésére.
- Lábszárfekély gyógyítására. Érszűkület okozta panaszok megléte esetén.
- Kimerült, immunhiányos állapotban. Immunrendszer optimalizálására.
- Emésztőszervi megbetegedések esetén.
- Klimaxos állapotok, szenvedélybetegségek kiegészítő kezelésére.
- Ízületi, sokízületi gyulladások kiegészítő kezelésére.
- Fóbiák. Fejfájás.
- SM, Parkinson kór kiegészítő kezelésére, állapotjavításra.
- Gyakori vizeleti panaszok, prosztatata bántalmak kiegészítő kezelésére.
- Hajhullásos panaszok.
- Csontritkulás kiegészítő kezelésére
- Cukorbetegség kiegészítő kezelésére.
- Magas vérnyomás kiegészítő kezelésére...

Különösen olyan esetekben nyújthat hatékony megelőzést, amikor a családban halmozottan fordulnak elő súlyos betegségek, vagy ezek hajlama fokozottan veszélyezteti az egészséget. A folyamatos energiapótlás jó kondíciót biztosít, elősegítve az életfolyamatok harmonikus működését.

Szabályozza az immunrendszert. Fokozza a szervezet ellenálló-képességét a betegségekkel szemben.

A gép használata különböző jellegű problémák esetén:

- A fejet érintő betegségek kiegészítő kezelésére: pl. légúti allergia, fejfájás, üregi gyulladások, fülbetegségek, fülzúgás, fülgyulladások, agyi katasztrófák, tanulási nehézségek, gyermekeknél oxigénhiány miatt kialakult szövődmények, tumoros betegség, agyműtétek után.
- A nyak és mellkas betegségek kiegészítő kezelésére: mandulagyulladás, nyaki nyirokmirigyek duzzanata, asthma, allergia, nehezített légzés, bronchitis, szívritmuszavar, infarktus utáni rehabilitáció, tumorok.
- A hasüregi betegségek kiegészítő kezelésére: emésztési zavarok, gyomor, epe, bélrendszeri panaszok, húgyúti problémák, nőgyógyászati, prosztatata, hasi panaszok, tumorok.
- Mozgásszervi betegségek kiegészítő kezelésére: húzódások, törések, kopások, gyulladások, csontritkulás, rehabilitáció.
- Érrendszeri betegségek kiegészítő kezelésére: érszűkület, értágulat, hajszálerek elszíneződése, fekélyek, magas vagy alacsony vérnyomás, szívinfarktus, szívritmuszavar...

Gyakorlatilag minden olyan esetben használható, amikor regenerálódási folyamatokat kell elindítani...”

- a nyomtatott sajtóban megjelent, a honlapon közzétett, a VSZT-1 orgonkészülék egyes tulajdonságait (is) ismertető kereskedelmi kommunikációk egyebek között az alábbiakat közlik:
 - Élet, egészség magazin

„Az okos ORGON kristályok gyógyító hatása. Közel tíz éve láthatták először a kedves nézők egy különleges készülék első bemutatkozását a televízió képernyőin. A kis rakéta formájú eszközről ekkor még sokan nem gondolták volna, hogy gyógyít! Hogy hogyan, azt azóta már jól tudják azok, akik gyógyulásuk során kapcsolatba kerültek e rendkívüli szerkezettel... Ezt a terápiát Magyarországon tizenöt évvel ezelőtt kezdte alkalmazni Kavalkó János és Böhm Mária – elsősorban a daganatos betegségek kiegészítő kezelésére.... A VSZT-1 ORGON sugárzó képes arra, hogy ezt a 'beteg' rezgést visszaállítsa, ezzel ösztönözve a szervezetet arra, hogy az öngyógyító folyamatok elinduljanak. Így elérhető akár a beteg szerv teljes gyógyulása is!

Ezt a folyamatot az Orgon technológia segítségével a speciálisan hangolt kristályok rezgése hozza létre. Elindítja az öngyógyító folyamatokat, beállítja a hormonrendszer, az immunrendszer és a test egészének működését. Megteremti a szervezet számára a lehetőséget a különféle beépülő anyagok hasznosítására és a fölösleges anyagok dinamikus eltávolítására. A szervezet bioenergia-szintjének megtartása, pótlása biztosítja az ellenállást a betegségekkel és a környezeti ártalmakkal szemben. Növeli a fizikai és szellemi teljesítményt és nagyon jó közérzetet biztosít...A sok év terápiás gyakorlata azt igazolta, hogy az ORGON technológia kiválóan alkalmas megelőzésre, gyógyításra és rehabilitációra. Az elmebetegségeket kivéve, minden krónikus degeneratív betegség esetén alkalmazható...”
 - Szabadszöveg

„Gyógyító rezgések

A törvényes keretek között működő természetgyógyászok is sokat tehetnek beteg embertársaikért. Kavalkó János bioenergetikus-organoterapeuta VSZT típusú orgonkészüléke is ilyen megoldás alapján született. Olyan eszközt teremtett, amely nemcsak a rendelésben használható, de komoly segítség az otthoni betegápolásban is...

Olyan esetekben is segítséget nyújt, ahol már a mai orvostudomány határaihoz értünk. Például szívinfarktus utáni állapotnál, agyi katasztrófák esetében és minden olyan betegségnél alkalmazható, ahol hosszú távon szükséges a szervezet folyamatos energiaellátása, helyreállítása...

Manapság a racionális természetgyógyászati módszerek egyre nagyobb teret hódítanak. Különösen a rezonanciaterápia, amelynek legeredményesebb változata az organoterápia. Ezzel a módszerrel hatékonyan kezelhetők a neurózisok, a funkcionális működészavarok, fejleszhető az ellenálló képesség. Az organoterápia igen rövid időn belül tartósan helyreállítja a zavart, visszaadja a beteg életkedvét, pozitívan befolyásolja az anyagcserét, a hormonrendszert, és visszaállítja az idegrendszer egyensúlyát...”
 - Kiskegyed

„Ha egy szervünk megbetegszik, az Orgon-gép mindenféleképpen arra fogja ösztönözni, hogy visszaálljon a harmonikus működés. Minél komolyabb a betegség, azaz minél nagyobb a különbség a besugárzott szerv és a kristályok rezgése között, a páciens annál inkább érzi a kezelést...”
 - Népszava

„Az ORGON technológia (életenergia) kutatásai forradalmi újításokat hoztak a gyógyításban, a betegségek megelőzésében és a betegek rehabilitációjában...

A rezgés megváltozása jelzi a sejt, a szerv meghibásodását, megbetegedését. A magyar szakemberek találmánya, az ORGON sugárzó készülék képes arra, hogy a normálistól eltérő rezgést helyreállítsa, s ezzel mintegy ösztönözze a szervezetet önvédelmi képessége fokozására. Az ORGON technológia segítségével speciálisan áthangolt kristályok tehát képesek a megbetegedett sejt, szövet, szerv rezgéseinek 'normalizálására', és a szervezet vitalizálására, elősegítik a hasznos

anyagok beépülését segítik/gyorsítják, miközben a káros, a szervezetet megterhelő anyagok gyors eltávolításában, kiürülésében is 'közreműködnek'."

- a honlap 'Referenciák' menüpontja alatt orvosi vélemények és betegtapasztalatok olvashatóak.

17. Az Orgon Centrum elnevezésű természetgyógyász rendelőben hozzáférhető A/5 méretű, 4 oldalból álló szórólap a VSZT-1 orgonkészülékről egyebek között az alábbiakat közölte:

„Az otthoni ápolás eszköze...

Testünk úgy reagál a rezgésekre, hogy beindítja az öngyógyító folyamatokat.

A készülék beállítja a test egészének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt. Használata ajánlott az egész család számára...

Alkalmazható: daganatos megbetegedések kiegészítő kezeléseként, szívinfarktus utáni rehabilitáció, érszűkület, lábszárfekély, agyvérzés utókezelésére, ízületi megbetegedések, ízületi gyulladások, prosztatata problémák, asthma, cukorbetegség, magas vérnyomás, epe, pajzsmirigy és nőgyógyászati panaszok esetén.

Az orgonterápia megfér minden gyógyító, betegséget megelőző módszerrel összehangoltan."

18. Az Echo televízióban 2008. szeptember 12-én és november 30-án kb. 25-25 perc, 2009. szeptember 10. és december 8. között 19 alkalommal kb. 23-23 perc, 2010-ben (az eljárás megindításáig) 8 alkalommal kb. 25-25 perc időtartamban került sugárzásra a „Mozaik” című műsorban az „Orgon percek” műsor, amelyben betegek és orvosok számoltak be a VSZT-1 orgonkészülék kapcsán szerzett pozitív tapasztalataikról, a termék gyógyító hatásáról [részletesen lásd a vizsgálati jelentés (Vj-80-015/2010.) 1. számú mellékletét].

19. A vizsgálattal érintett időszakban az eljárás alá vont számos reklámot jelentetett meg a nyomtatott sajtóban. Az ismert reklámokat az alábbi táblázat tartalmazza:

Kommunikációs eszköz	Megjelenés	Tartalom
Dunántúli napló	2010.02.10.	„Orgon készülék VSZT-1 az otthoni ápolás eszköze!”
Új Dunántúli Napló	2009.10.15. 2009.09.03.	„Orgon készülék VSZT-1 az otthoni ápolás eszköze!” „Orgon készülék VSZT-1 az otthoni ápolás eszköze! A készülék beállítja a test egészének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt. Használata ajánlott az egész család számára.”
GRÁTISZ Baranya megyei ingyenes, információs és hirdetési lap	4 alkalommal 2009.09.03. és 2010.02.10. között	„Orgon készülék VSZT-1 az otthoni ápolás eszköze!”
Tolna megyei Krónika	2010.07.02 2009.09.17. 2009.10.02.	„A programozott kristályok gyógyító ereje! VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze. (Regisztrált orvostechikai gépek.)” „ORGON A készülék beállítja a hormonrendszer, immunrendszer és a test egészének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt. Jótékony hatása klinikailag igazolt. Az orgonterápia kiválóan alkalmazható minden gyógyító, betegséget megelőző módszerrel összehangoltan.”

Tolnai Népszerűség	7 alkalommal 2009.05.15. és 2009.12.08. között	„A programozott kristályok gyógyító ereje! VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze. (Regisztrált orvostechnikai gépek.)”
Pécsi Hírek	2010.02.12.	„Orgon készülék VSZT-1 az otthoni ápolás eszköze! A készülék beállítja a test egészségének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt. Használata ajánlott az egész család számára.”
Pont Most	2010.04.12. 2010.07.02.	„ORGON VSZT-1 Orgonterápiás készülék” „ORGON VSZT-1 Orvostechnikai besorolású Orgonterápiás készülék. Az otthoni ápolás eszköze. A család minden tagja számára ajánlott sokoldalú terápiás eszköz. A szervezetet összehangolt működésre készíti”
Zöld Újság	4 alkalommal	„A programozott kristályok gyógyító ereje! VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze. (Regisztrált orvostechnikai gépek.)”
Rendelő Magazin ingyenes havilap	2009. június, illetve alkalomszerűen	„A programozott kristályok gyógyító ereje! Regisztrált orvostechnikai gépek. VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze VSZT-1+Vízkezelő készülék. Világújdonság.”
Élet, Egészség Magazin havi kiadvány	alkalomszerűen	„A programozott kristályok gyógyító ereje! VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze. (Regisztrált orvostechnikai gépek.)”
Szakmai Hirdető éves kiadvány	2009.04.03.	„A programozott kristályok gyógyító ereje! VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze. (Regisztrált orvostechnikai gépek.)”

IV.

Az eljárás alá vont előadása

20. Az eljárás alá vont előadta, hogy

- jogszabályi előírás hiányában a készülékre vonatkozóan szakhatóság által elfogadott klinikai vizsgálatot nem végzett,
- az általa alkalmazott reklámtartalmak sem tartalmuknál, sem megjelenítésüknél fogva nem alkalmasak a célzott fogyasztói réteg megtévesztésére. Egyes, esetleg túlzónak tekinthető megállapítások ellenére egyértelmű, hogy a termék standard reklámjai az „otthoni ápolás eszközeként”, illetve „kiegészítő kezelésként” ajánlják a készüléket, s gyanilyen értelemben nyilatkoztak saját pozitív tapasztalataikról a természetgyógyászati magazinműsorokban, televíziós adásokban megszólaló betegek is,
- a természetgyógyászat lehetőségeit, benne a tapasztalati gyógyítás, az orgonenergia, orgontechnológia hatásait elfogadó és felhasználó fogyasztói kör számára semmiképpen nem értelmezhető úgy az „üzenet”, hogy a készülék a hagyományos európai típusú orvoslás értelmében véve „gyógyít”, sőt, akár pótolja vagy helyettesíti a szokásos orvosi kezelést, emiatt megtévesztésről, illetve megtévesztésre alkalmasságról nem lehet beszélni,
- a természetgyógyászati tevékenységről szóló 40/1997. (III. 5.) Korm. rendelet is kimondja, hogy a nem konvencionális gyógyító eljárások alkalmazása olyan egészségügyi tevékenység, amely a konvencionális gyógyítási módszereket kiegészíti, meghatározott esetekben helyettesíti. Az Alkotmánybíróság is a 684/B/1997 számú

határozatában rögzítette, a nem konvencionális orvoslás gyógyító tevékenységnek minősül, hiszen a beteg állapotának jobbítását célozza,

- tevékenysége nem lép túl a jogszabályi kereteken, a természetgyógyászat, azaz a nem-konvencionális gyógyítás keretei között mozog,
- a nem konvencionális orvoslás körében klinikai vizsgálati eredményekre olyan módon nyilván nem lehet hivatkozni, mint a konvencionális orvoslás körében, hiszen éppen a tapasztalati gyógyítás mibenlétéből fakad, hogy tapasztalati eredményekre és nem a hagyományos orvostudomány szokásos bizonyítási módszereire épül. Emiatt a téma nyilvános megjelenésekor a természetgyógyász értelemszerűen a természetgyógyászat által alkalmazott metodikára és a tapasztalati eredményekre tud csak hivatkozni, hagyományos orvostudományi kísérleteket, vizsgálatokat fogalmilag is kizárt, illetve felesleges elvárni,
- a jelen eljárásra tekintettel a készülékkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikációját felfüggesztette, reklámot, hirdetést az eljárás megindításáról történt tudomásszerzése óta nem jelentet meg.

Az eljárás alá vont előadta, kész kötelezettséget vállalni, hogy ha a Gazdasági Versenyhivatal megtévesztőnek tekintené valamelyik reklámtartalmat, úgy a Gazdasági Versenyhivatal által kifogásolhatónak tartott reklámszöveget a jövőben nem alkalmazza, és a Gazdasági Versenyhivatal által kitűzött határidőn belül a különböző tájékoztató eszközök tartalma között meglévő esetleges ellentmondást kiküszöböli.

A Versenytanács előzetes álláspontjának megismerését követően az eljárás alá vont előadta,

- a kifogásolt kereskedelmi kommunikációk alkalmazásától való tartózkodást korábban önként is vállalta, így a törvénybe ütköző magatartás további folytatásának esetleges megtiltását nem kifogásolja, azt végre fogja hajtani,
- a határozat legalább három hónapos időtartamig teljes terjedelemben való közzététele eltúlzott, egy annál rövidebb időtartam elegendőnek mutatkozik. A honlapot a készülék korábbi vevői már nem látogatják, a potenciális új vevők számára pedig nem jelent érdemi információt a határozat tartalma, mivel új vevők már hónapok óta nem találkoznak a kifogásolt reklámtartalommal. A közzététel csak a határozat rendelkező része tekintetében mutatkozik indokoltnak, mivel az önmagában is lényegre törően és mindenki számára érthetően tartalmazza a Versenytanács döntését a kifogásolt kereskedelmi kommunikációra vonatkozóan. Ezt a honlap látogatói minden bizonnyal elolvasnák, a közzététel így elérné célját. Ha az olvasó a rendkívül hosszú és laikus olvasó számára nehezen értelmezhető jogi szakszövegű határozatot teljes terjedelemben találja a honlapon, a befogadhatatlanul hosszú dokumentumot bizonyosan nem is olvassa végig, a közzététel így inkább kontraproduktív lenne.

Az esetleges bírság körében az eljárás alá vont előadta,

- a jogsérelem súlya elenyésző. A kifogásolt reklámtartalom kizárólag a természetgyógyászat iránt eleve érdeklődést mutató közönség számára jelenthet potenciális reklámüzenetet, tehát a pontszerűen, illetve az érintett televíziós csatornában történt országos terjesztés ellenére is ténylegesen csak a potenciálisan elérhető közönség töredékének kelthette fel az érdeklődését. Azon a csoporton belül is, amely egyáltalán észlelte a reklámot, nyilván megint csak a befogadók egy töredéke lehetett éppen olyan életszakaszban, hogy a reklámüzenet ténylegesen hathatott rá. Tehát elvben is csak legfeljebb a reklámnak kitett népesség egy igen szűk rétegét lehetne úgy azonosítani, hogy esetleg ténylegesen hatott rá a reklám kifogásolt tartalma. Emellett semmiféle empirikus hatásvizsgálatot, piacfelmérést nem végzett a Gazdasági Versenyhivatal, így adat sincs arra, hogy az érintett reklámhordozók milyen

mértékben érték el a megcélzott közönséget és a közönségen belül milyen arányban ért el a reklámtartalom tényleges, ti. vásárlásra ösztönző hatást,

- a kifogásolt reklámtartalmak nem egyszerre, egy időben, hanem földrajzilag teljesen eltérő térben, egymástól függetlenül jelentek meg, ezért a jogsértő állapot időtartama is legfeljebb pontszerűen, az egyes reklámhordozók által érintett területen és időtartamig értelmezhető. Emiatt a jogsértő állapot időtartama önmagában nem azonosítható a készülék piaci elérhetőségének időtartamával, s térben és időben differenciált megközelítést igényel azokhoz az országos terjesztésű tipikus reklámkampányokhoz képest, melyek esetében pl. valamely fő kereskedelmi csatornán naponta többször közvetített televíziós reklámmal és azzal összehangoltan megjelenő, nyomtatott sajtótermékekben közzétett hirdetésekkel, illetve ország egész területén egyszerre megjelenő óriásplakátokkal találkozik a fogyasztó. Ugyanakkor az eljárás alá vont az eljárás megindítását követően azonnal felhagyott a Gazdasági Versenyhivatal által kifogásolt reklámtartalmak használatával. A jogsértő állapot időtartama tehát nem lehet súlyosbító tényező a bírságkiszabás körében,
- az érintett készülékből értékesített mennyiség olyan csekély, hogy az az egészségügyi szolgáltatások piacán érdemi torzulást semmilyen szempontból nem tud okozni. Nem megállapítható, hogy az eleve kis volumenű forgalomból mekkora hányadot tettek ki azok a vásárlók, akik kizárólag a kifogásolt reklámtartalom miatt döntöttek a vásárlás mellett. Az logikailag nyilvánvaló, hogy ha volt(ak) is ilyen vásárló(k), az ezekre eső forgalom nyilván a teljes volumennek csak egy hányada, tehát a jogsértéssel elért előny az amúgy is kis forgalomnak is csak egy hányada lehetett. Az eljárás alá vont 2009. évi nettó árbevétele (9.420.000 Ft) egyébként abszolút értékben is jelentősen elmarad a GVH által más ügyekben vizsgált lényegesen nagyobb piaci súlyú vállalkozások (Vj-147/2008., Vj-035/2009., Vj-46/2009.) árbevételétől, tehát indokolatlan ugyanazon mércével mérni az eljárás alá vont által elkövetett jogsértést, mint a hivatkozott más ügyekben,
- az eljárás alá vont egy betéti társaság, 10 millió forint alatti nettó éves árbevétellel. Piaci szereplőként gyakorlatilag észrevehetetlenül kicsi. Önmagában emiatt is indokolt, hogy a Gazdasági Versenyhivatal ne ugyanolyan mércével mérje a magatartását, mint ahogy azt piacvezető vállalkozások, esetleg multik kifogásolt reklámtevékenysége esetén teszi,
- a készülék orvostechnikai eszközként történő regisztrációjakor személyesen eljár minden hatóságnál a jogszabályoknak megfelelő regisztráció és termékforgalmazás érdekében, és a hatóságoktól kapott tájékoztatásoknak megfelelően kereste fel a termék bevizsgálása érdekében a Yamamoto Rehabilitáció Intézetet, az ORKI-t, illetve a KERMI-t. Jóhiszeműen, annak tudatában gyártotta és forgalmazta a készüléket, mindent megtett annak érdekében, hogy a készülék orvostechnikai eszközként történő regisztrációja és forgalmazása a jogszabályoknak megfelelő legyen. Folyamatosan kapcsolatban volt természetgyógyászokkal, orvosokkal, a készüléket felhasználókkal és ezek visszajelzései alapján gyűjtötte a készülékkel kapcsolatos tapasztalatokat. Csupán a jelen eljárás során értesült arról, hogy a Gazdasági Versenyhivatal által kért, a fentiekben túlmenő klinikai vizsgálat is szükséges lett volna. Ilyet sem a regisztráció időszakában hatályos rendelet, sem a személyes egyeztetések során a hatósági ügyintézők nem jeleztek, így az eljárás alá vontnak nem felróható, hogy évekkal a készülék kifejlesztését követően nem tud olyan klinikai vizsgálati eredményeket produkálni, mint amelyeket a Gazdasági Versenyhivatal az eljárás során megkívánt. Figyelemmel a természetgyógyászat tapasztalati jellegére, nem felróható az eljárás alá vontnak az sem, hogy az egyedi esetek pozitív tapasztalatait nyilvánosságra hozza. Emiatt indokolatlan a bírság bármilyen növelése pusztán amiatt, mert orvosok és betegek ilyen beszámolóit közzétette,

- az eljárás során a Gazdasági Versenyhivatallal maradéktalanul együttműködött, minden kért adatot és dokumentumot határidőben rendelkezésére bocsátott, segítve ezzel a tényállás mielőbbi feltárását és a határozat meghozatalát,
- korábban semmiféle hasonló ügye nem volt, a jelen ügyben vizsgált magatartás tehát a maga nemében első,
- kereskedelmi kommunikációját a jelen eljárásra tekintettel megváltoztatta, a készülékekkel kapcsolatosan reklámot, hirdetést az eljárás megindításáról történt tudomásszerzése óta nem jelentet meg. A készülékről a www.orgon.hu honlapon közzétett tájékoztatását is módosította. Ennek megfelelően a jelenleg a honlapon elérhető, készülékre vonatkozó kezelési útmutató a természetgyógyászati tevékenységről szóló 40/1997. (III. 5.) Korm. rendelet, illetve a természetgyógyászati tevékenység gyakorlásának egyes kérdéseiről szóló 11/1997. (V. 28.) NM rendelet keretein belül maradván kizárólag kiegészítő kezelésként ajánlja a készüléket alkalmazni. A készülék kezelési útmutatója emellett kiemelten tartalmazza a figyelmeztetést, hogy „a készülék használata nem helyettesíti az orvost, és nem jogosít fel a gyógyszerek önkényes elhagyására, vagy megváltoztatására. Kérjük, felelősséggel gondolja át a leírtakat és rendszeresen jelenjen meg a kezelőorvosa által javasolt kontrollvizsgálatokon.” Tevékenysége nem lépi túl a jogszabályi kereteket, a természetgyógyászat, azaz a nem-konvencionális gyógyítás keretei között mozog.

V. Jogi háttér

21. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyar Köztársaság területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyar Köztársaság területén bárkit fogyasztóként érint.

Az Fttv. 2. §-ának

- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
- c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
- d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
- h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű

szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §). A (4) bekezdés rögzíti, hogy az Fttv. mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek.

Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése és az Fttv. mellékletének 17. pontja alapján tisztességtelen annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.

Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:

b) az áru lényeges jellemzői, így különösen bj) az egészségre gyakorolt hatása.

Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.

Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

22. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.

A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d), f) és h) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, h) elrendelheti a jogsértő tájékoztatással kapcsolatban helyreigazító nyilatkozat közzétételét.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VI.

A Versenytanács döntése

23. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy termékeinek lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.

24. Egy áru lényeges, a fogyasztói magatartás befolyásolására alkalmas tulajdonsága az, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek a gyógyítására, továbbá kedvező hatással bír az egészségre.

25. Az ismert kereskedelmi kommunikációk (16-19. pont) alapján a Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont VSZT-1 orgonkészülék kapcsán kifejtett kereskedelmi gyakorlatának középpontjában annak állítása helyezkedett el, hogy

- a készülék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására, valamint
- a termék az egészségre kedvező hatást gyakorol.

Ezek az állítások határozták meg eljárás alá vont ismert kereskedelmi gyakorlatának egészét.

26. Az eljárás alá vont több kereskedelmi kommunikációban a VSZT-1 orgonkészülékkel kapcsolatban a betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására való alkalmasság kapcsán tett állításokat:

Állítás	Kereskedelmi kommunikáció
<p>Alkalmazható: szívinfarktus utáni rehabilitáció, érszűkület, lábszárfekély, agyvérzés utókezelése, ízületi megbetegedések, ízületi gyulladások, prosztatata problémák, asthma, cukorbetegség, magas vérnyomás, epe, pajzsmirigy és nőgyógyászati panaszok, allergia stb. esetén</p>	<p>www.orgon.hu termékleírás</p>
<p>kiemelt felhasználási lehetőségei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Daganatos megbetegedések kiegészítő kezelésére. 2. Szívinfarktus utáni rehabilitáció, szívritmus zavarok, keringési problémák kiegészítő kezelésére. 3. Agyi katasztrófa utáni rehabilitáció, oxigénhiányos állapotban született gyermekek rehabilitációs kiegészítő kezelésére. 4. Műtétek előtti és utáni állapotban a beteg állapotának javítása. A sebek gyógyulásának gyorsítására. 5. Nehéz légzés, légúti megbetegedések, asthma, légúti allergia kiegészítő kezelésére. 6. Meddőség, veszélyeztetett terhesség esetén, nőgyógyászati panaszok kiegészítő kezelésére. 7. Lábszárfekély gyógyítására. Érszűkület okozta panaszok megléte esetén. 8. Kimerült, immunhiányos állapotban. Immunrendszer optimalizálására. 9. Emésztőszervi megbetegedések esetén. 10. Klimaxos állapotok, szendélybetegségek kiegészítő kezelésére 11. Ízületi, sokízületi gyulladások kiegészítő kezelésére. 12. Fóbiák. Fejfájás 13. SM, Parkinson kór kiegészítő kezelésére, állapotjavításra. 14. Gyakori vizeleti panaszok, prosztatata bántalmak kiegészítő kezelésére. 15. Hajhullásos panaszok. 16. Csontritkulás kiegészítő kezelésére 17. Cukorbetegség kiegészítő kezelésére. 18. Magasvérnyomás kiegészítő kezelésére. <p>... Alapvetően ajánlott:</p> <ul style="list-style-type: none"> A betegségek megelőzésében. A betegségek kezelésében, kiegészítő terápiaként vagy önállóan. A betegek rehabilitációs programjában. <p>A betegségek megelőzése: Különösen olyan esetekben nyújthat hatékony megelőzést, amikor a családban halmozottan fordulnak elő súlyos betegségek, vagy ezek hajlama fokozottan veszélyezteti az egészséget</p>	<p>www.orgon.hu kezelési útmutató</p>
<p>A sok év terápiás gyakorlata azt igazolta, hogy az ORGON technológia kiválóan alkalmas megelőzésre, gyógyításra és rehabilitációra. Az elmebetegségeket kivéve, minden krónikus degeneratív betegség esetén alkalmazható</p>	<p>www.orgon.hu Élet, Egészség magazin</p>

<p>Olyan esetekben is segítséget nyújt, ahol már a mai orvostudomány határaihoz értünk. Például szívinfarktus utáni állapotnál, agyi katasztrófák esetében és minden olyan betegségnél alkalmazható, ahol hosszú távon szükséges a szervezet folyamatos energiaellátása, helyreállítása... orgonterápia. Ezzel a módszerrel hatékonyan kezelhetők a neurózisok, a funkcionális működészavarok, fejleszthető az ellenálló képesség.</p>	<p>Szabadföld I. www.orgon.hu</p>
<p>Az ORGON technológia (életenergia) kutatásai forradalmi újításokat hoztak a gyógyításban, a betegségek megelőzésében és a betegek rehabilitációjában</p>	<p>Népszava – Eü. Mell. www.orgon.hu</p>
<p>...Alkalmazható: daganatos megbetegedések kiegészítő kezeléseként, szívinfarktus utáni rehabilitáció, érszűkület, lábszárfekély, agyvérzés utókezelésére, ízületi megbetegedések, ízületi gyulladások, prosztatata problémák, asthma, cukorbetegség, magas vérnyomás, epe, pajzsmirigy és nőgyógyászati panaszok esetén.</p>	<p>Termékfüzet</p>
<p>„A programozott kristályok gyógyító ereje! VSZT-1 terápiás készülék, az otthoni ápolás eszköze.</p>	<p>Tolna Népújság Rendelő Magazin Zöld újság Élet, Egészségmagazin Szakmai Hirdető</p>
<p>„Arcidegzsábamon és a vállamon lévő reumatikus betegségen is sokat segített. Sebek voltak a lábamon, melyek a kezelés óta eltűntek.”</p>	<p>Echo Tv</p>
<p>„...bőrrákomból volt, ami egy fekélyes bőrbetegségből alakult ki. Ő minden további nélkül felajánlotta nekem, hogy vigyek el egy ilyen készüléket, próbáljam ki. A fekélyes résznek a váladékozása nagyon rövid idő alatt megszűnt és elkezdett nagyon gyönyörűen gyógyulni... az a rész ahol már bőrrákos daganat volt is gyönyörű szépen fejlődött és javult. A mai napra ott tartok, hogy a fájdalmaim teljesen megszűntek, úgyhogy fájdalomcsillapítót nem is szedek.”</p>	<p>Echo Tv</p>
<p>„...Koszorúér problémám volt. A feleségem révén kerültem kapcsolatba Kavalkó Jánosékkal és ő azonnal látta rajtam, hogy mi a probléma. Ha jól emlékszem 5 hónapig jártam hozzá, kezelésekre heti egy alkalommal. Megdöbbenve tapasztalták az engem vizsgáló orvosok, hogy nincs nyoma annak, hogy infarktust szenvedtem el, illetve a koszorúereim teljesen rendbejöttek.”</p>	<p>Echo Tv</p>

27. Az eljárás alá vont több kereskedelmi kommunikációban a VSZT-1 orgonkészüléknek kedvező egészségre gyakorolt hatást tulajdonított:

Állítás	Kereskedelmi kommunikáció
Szabályozza az immunrendszert. Fokozza a szervezet ellenálló-képességét a betegségekkel szemben.	Kezelési útmutató www.orgon.hu
Az orgonterápia igen rövid időn belül tartósan helyreállítja a zavart, visszaadja a beteg életkedvét, pozitívan befolyásolja az anyagcserét, a hormonrendszert, és visszaállítja az idegrendszer egyensúlyát.	Szabadszöveg www.orgon.hu
Az ORGON technológia segítségével speciálisan áthangolt kristályok tehát képesek a megbetegedett sejt, szövet szerv rezgéseinek „normalizálására”, és a szervezet vitalizálására, elősegítik a hasznos anyagok beépülését segítik/gyorsítják, miközben a káros, a szervezetet megterhelő anyagok gyors eltávolításában, kiürülésében is „közreműködnek”	Népszava-Eü. Mell. www.orgon.hu
A készülék beállítja a test egészségének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt.	Termékfüzet, Új Dunántúli Napló Pécsi Hírek
ORGON A készülék beállítja a hormonrendszer, immunrendszer és a test egészségének optimális működését, növeli a fizikai és a szellemi teljesítményt. Jótékony hatása klinikailag igazolt. Az orgonterápia kiválóan alkalmazható minden gyógyító, betegséget megelőző módszerrel összehangoltan	Tolna megyei Krónika

28. Az Fttv. 14. §-a értelmében a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak.

29. Valamely állítás Fttv. alapján történő megítélése kapcsán nem mellőzhető az állítással érintett termék forgalmazására irányadó különleges szabályok figyelembe vétele (pl. a gyógyszerek esetén).

A betegségek megelőzésére, kezelésére vagy a betegségek tüneteinek enyhítésére szolgáló orvostechonikai eszközök forgalmazása jogszabály által rendezett, a jogi előírások tiszteletben tartásával történhet. Kiemelendő, hogy a jogszabályok különbséget tesznek az orvostechonikai eszközök között, amely azt eredményezi, hogy az orvostechonikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet és az annak helyébe lépett rendeletek szerinti I. osztályba sorolt orvostechonikai eszközök (így a jelen eljárásban érintett VSZT-1 orgonkészülék is) esetén a forgalmazáshoz az előírt bejelentési kötelezettséget kellett teljesíteni, amelynek során a megfelelőségi nyilatkozatban a gyártó arról nyilatkozik, hogy terméke megfelel a rendelet szerinti alapvető követelményeknek. A bejelentést az EEKH érdemben nem vizsgálta, a regisztrált adatok megalapozottságáért a bejelentő a felelős.

Amint azt az EEKH az eljárás alá vont jogi képviselőjének írott tájékoztatásában aláhúzta, a VSZT-1 orgonkészülék regisztrálása során az EEKH nem kérte be és nem vizsgálta a termék dokumentumait, így azok megfelelőségét az eljárás nem igazolja.

A fentiekből megállapíthatóan önmagában a VSZT-1 orgonkészülék regisztrálása nem jelenti annak igazolását, hogy a készülék alkalmas lenne a betegségek megelőzésére, kezelésére vagy a betegségek tüneteinek enyhítésére. A VSZT-1 orgonkészülék esetében lezajlott regisztrálási eljárás csak azt jelenti, hogy a készüléket a bejelentő (és nem az illetékes hatóság) orvostechikai eszköznek minősítette. Ennek megfelelően a VSZT-1 orgonkészülék kapcsán is irányadó az Fttv. 14. §-a, azt nem váltja ki a regisztrálási eljárás keretében tett bejelentés és a bejelentésről kibocsátott igazolás.

30. A tényállítás valóságnak való megfelelése kapcsán az adott vállalkozás nem egyszerűen valamilyen előadás megtételére köteles, hanem olyan bizonyítékkal kell szolgálnia, amely kétséget kizáróan igazolja a tényállítás valóságát. Ha valamely vállalkozás a tényállítás vonatkozásában vizsgálati alanyokon elvégzett vizsgálat anyagát nyújtja be, akkor ennek eleget kell tennie azon követelményeknek, amelyek biztosítják, hogy a vizsgálati anyag megállapításai megalapozottnak legyenek tekinthetők, így különösen

- a vizsgálati eredmény nem nyugodhat izolált esetismertetések, véletlenszerű tapasztalatokon, olyan beszámolókon amelyek nélkülözik a tudományos értékeléshez szükséges feltételeket és eszközöket (pl. megfelelő és elfogadott statisztikai tervezést, kivitelezést), elismert tudományos módszerrel alá nem támasztott véleményeken, az értékelést befolyásoló körülmények mellőzésével írott publikáción, forrásanyag ellenőrizetlen hivatkozásán,
- a vizsgálatba bevont személyek esetén a minta kellő nagysággal és reprezentativitással bírjon,
- a mintába való bekerülés szempontjai olyan személyek mintába való bekerülését eredményezzék, akik a vizsgált termék célcsoportját alkotják,
- a mintavétel módja legyen megfelelő, a mintába való bekerülés szempontjai ne okozzanak potenciális szelekciós torzítást,
- a vizsgálatra normál, a mindennapi használatától nem eltérő körülmények között kerüljön sor,
- a vizsgálat során történő „lemorzsolódás” indokai kerüljenek ismertetésre,
- a vizsgálati alanyokról álljanak rendelkezésre deskriptív statisztikák,
- a vizsgálat lefolytatása oly módon történjék, amely lehetővé teszi az esetleges szubjektív problémák kezelését,
- a vizsgálati dokumentációban szereplő számítások legyenek ellenőrizhetők az ún. nyers adatok segítségével.

Kiemelendő, hogy egy kereskedelmi kommunikációban tett állítás alátámasztása érdekében benyújtott vizsgálati anyag csak akkor teljes, ha az értékeléséhez szükséges minden adatot tartalmaz. Egy elemzés statisztikai-módszertani helytállóságának megítéléséhez nem elegendő kizárólag az elvégzett tesztek eredményeinek, szignifikancia szintjeinek megadása. Ennek megfelelően lehetőség szerint hozzáférhetővé kell tenni a teljes adatbázist, azaz az egyes alanyokhoz kapcsolható individuális adatokat, amely megismételhetővé és ellenőrizhetővé teszi az elvégzett statisztikai teszteket. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy az adatokat jellemző részletes deskriptív statisztikákra van szükség, amely tartalmazza például az extrém értékeket (outlierek), az outlierekre való korrigálás módszertanát, az adatok eloszlását, vagy eloszlásának minél pontosabb jellemzését (például a decilisek megadását). Fontos, hogy az eredmények az outlierek szempontjából robusztusak legyenek, azaz ne az outlierek okozzák az esetlegesen kedvező eredményt.

A fentiekkel kapcsolatban a Versenytanács nem vitatja eljárás alá vont azon előadását, amely szerint a konvencionális és nem-konvencionális orvoslás körében a tényállítások alátámasztására végezhető vizsgálati módszerek egymástól eltérhetnek. Rámutat ugyanakkor

arra, hogy a fenti szempontoknak, követelményeknek való megfelelés a nem-konvencionális orvoslás tekintetében alkalmazható vizsgálati módszerek esetében is biztosítandó.

31. A Versenytanács felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy az orvostechikai eszköz elnevezés alkalmazásának tartalmát és megalapozottságát vizsgáló EEKH Orvostechikai Igazgatósága a www.eekh.hu honlapcímen megtalálható leírásban részletesen taglalja a klinikai vizsgálattal, illetve a szakirodalom kritikai elemzésével szemben támasztott elvárásokat.

32. Az eljárás alá vont egyetlen általa megfogalmazott állítás vonatkozásában sem tett eleget a fenti elvárásoknak, azok valóságnak való megfelelését nem bizonyította.

33. Az eljárás alá vont által tett állítások vonatkozásában egyetlen egy érdemi bizonyíték áll a Versenytanács rendelkezésére, a Yamamoto Rehabilitáció Intézet 2000. március 31-i véleménye, amely kapcsán a Versenytanács megállapította, hogy az nem alkalmas az állítások (26-27. pont) igazolására:

- nem áll rendelkezésre a vélemény értékeléséhez szükséges minden adat, így a teljes adatbázis, az egyes alanyokhoz kapcsolható individuális adatok köre stb.,
- a Yamamoto Rehabilitáció Intézet véleménye nem tartalmaz érdemi megállapításokat az eljárás alá vont által tett állítások kapcsán, s csak közérzetet pozitívan befolyásoló eszközként történő „engedélyezését” javasolta a VSZT-1 orgonkészüléknek, egyéb hatások vonatkozásában ilyen javaslatot nem fogalmazott meg. A vélemény kerülte a kategorikus megállapításokat, több esetben további vizsgálatok szükségességét jelezve. Mindezt az eljárás alá vont figyelmen kívül hagyta kereskedelmi gyakorlata során, nem közérzetet pozitívan befolyásoló eszközként népszerűsítette termékét.

34. Az eljárás alá vont kereskedelmi kommunikációiban és a Gazdasági Versenyhivatalhoz az eljárás során benyújtott beadványaiban is hivatkozott a készülék kapcsán szerzett személyes pozitív tapasztalatokra. A Versenytanács – visszautalva a fentiekben előadottakra – aláhúzza, hogy

- nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok (így pl. a betegektől, de még a kezelőorvosaitól származó vélemények sem, lásd a Fővárosi Ítélet tábla Vj-3/2004. számú ügyben hozott, 2.Kf. 27.185/2007/6. számú ítéletét),
- jellemzően még a saját kutatási eredmények sem tekinthetők tudományosan megalapozott állításoknak (lásd a Fővárosi Ítélet tábla Vj-209/2007. számú ügyben hozott, 2.Kf. 27.152/2010/5. számú ítéletét).

35. Az eljárás alá vont által megvalósított kereskedelmi gyakorlat olyan fogyasztók magatartásának befolyásolására volt alkalmas, akik a vizsgált kereskedelmi kommunikációkban jelzett betegségben szenvednek, szervezetük esetében valamilyen működési zavar, rendellenesség áll fenn. Ezen potenciális fogyasztók sérülékeny fogyasztói csoportot alkotnak, amely esetében a vásárlási döntés értékelési szakaszában a várt gyógyító, megelőző hatás minden egyéb tényezőt megelőz. A fogyasztók fokozottabb kiszolgáltatottsága miatt ezen a területen különös jelentősége van a tényszerű, túlzásokat nélkülöző tájékoztatásnak.

36. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont 2008. szeptember 12. és 2010. július 29. között fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor a www.orgon.hu honlapon, az A/5 méretű szórólapjában, televíziós reklámjaiban és a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban valótlanul azt állította, hogy a VSZT-1 orgonkészülék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására, valamint a VSZT-1 orgonkészülék az egészségre kedvező hatást gyakorol.

A Versenytanács a jogsértéssel érintett időszakot a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján állapította meg [az időszak kezdő és záró időpontját illetően lásd a Vj-80-002/2010. számú irat 7. számú mellékletét és a Vj-80-009/2010. számú irat 1.a) lapját].

Az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatával – tekintettel az Fttv. 3. §-ának (3) bekezdésére és 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjára, illetőleg 3. §-ának (4) bekezdésére és mellékletének 17. pontjára – megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.

37. A Tptv. 75. §-ának (1) bekezdése értelmében ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tptv. rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel - az eljárás egyidejű megszüntetésével - kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná.

Az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése szerint a Tptv. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalás alkalmazásának akkor is helye lehet, ha az ügyfél a vizsgált magatartással időközben felhagyott. Ilyen esetben a magatartás megismétlésétől való tartózkodásra lehet kötelezettséget vállalni.

Az eljárás alá vont előadta, kész kötelezettséget vállalni, hogy ha a Gazdasági Versenyhivatal megtévesztőnek tekintené valamelyik reklámtartalmat, úgy a Gazdasági Versenyhivatal által kifogásolhatónak tartott reklámszöveget a jövőben nem alkalmazza, és a Gazdasági Versenyhivatal által kitűzött határidőn belül a különböző tájékoztató eszközök tartalma között meglévő esetleges ellentmondást kiküszöböli.

A Versenytanács a jelen esetben nem látott lehetőséget a Tptv. 75. §-ának az alkalmazására. A reklámállítások igazolásával kapcsolatban következetes gyakorlat érvényesül évek óta, s az eljárás alá vontnak erre figyelemmel kellett volna kialakítania kereskedelmi gyakorlatát. Az sem volt mellőzhető, hogy a nemcsak kivételesen, elvétve, hanem több kereskedelmi kommunikációban alkalmazott jogsértő állítások a készülék értékesítésének lényegi elemét képezték.

38. A jogsértés Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett a Versenytanács a Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján megtiltotta a jogsértő kereskedelmi kommunikációk (16-19. pont) alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását. Ez azt jelenti, hogy a határozat kézhezvételétől számított 8 nap elteltével az eljárás alá vont nem alkalmazhat olyan kereskedelmi kommunikációkat, amelyek a jogsértőnek minősülő állításokat (16-19. pont, illetve 26-27. pont) tartalmazzák. A korábban valamely kereskedelmi kommunikáció (reklám) megjelenése tárgyában megkötött szerződés teljesülését az eljárás alá vont köteles oly módon megakadályozni, hogy 8 nap elteltével jogsértő tartalommal bíró kereskedelmi kommunikáció ne jelenjen meg.

39. A fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében a Versenytanács a Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének h) pontja alapján előírta, hogy az eljárás alá vont a határozat kézhezvételétől számított 10 napon belül a www.orgon.hu honlapon, jól láthatóan, észrevételek hozzászólása nélkül, legalább három hónapos időtartamig

- a honlap nyitó oldalán helyezze el a jelen határozat rendelkező részét,
- a honlap nyitó oldaláról lépésben (egy kattintással) tegye elérhetővé a Versenytanács jelen határozatát teljes terjedelemben.

A Versenytanács kötelezte az eljárás alá vontat, a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül igazolja, hogy a fenti tájékoztatást az előírtaknak megfelelően közzétette.

A Versenytanács a kötelezettség megállapítása során tekintettel volt eljárás alá vont ezzel összefüggésben tett előadására, s a honlap nyitó oldalán csak a határozat rendelkező részének elhelyezését tartotta szükségesnek, ugyanakkor a fogyasztók teljes körű tájékoztatása érdekében annak előírását is indokoltan ítélte, hogy a honlap nyitó oldaláról egy kattintással teljes terjedelemben elérhető legyen a határozat. A Versenytanács úgy a nyitó oldalon elhelyezett rendelkező rész, mint a nyitó oldalról elérhető határozat három hónapos időtartamra szóló közzétételének előírását látta szükségesnek.

40. A Versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpv. 78. §-ának (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.

A Versenytanács súlyosító körülményként értékelte, hogy

- a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele időben elhúzódott, több mint 22 hónapon át zajlott. Ezzel összefüggésben a Versenytanács megjegyzi, nem tudta enyhítő körülményként figyelembe venni eljárás alá vontnak a jogsértéssel érintett időszakokkal kapcsolatban tett előadásait. A Versenytanács a jogsértéssel érintett időszakot annak alapján határozta meg, hogy a jogsértő kereskedelmi kommunikációk alkalmazására az ismert adatok szerint mikor került sor [lásd a Vj-80-002/2010. számú irat 7. számú mellékletét és a Vj-80-009/2010. számú irat 1.a) lapját]. Megjegyzi a Versenytanács, e körben nem mellőzendő az a körülmény sem, hogy egy-egy reklám jellemzően nem „pontszerűen”, nem kizárólag megjelenésének időpontjában, hanem időben elhúzódóan fejt ki hatását a fogyasztói döntési folyamatokra,
- a jogsértő magatartással megcélzott, illetve elért fogyasztói kör részben az átlagosnál sérülékenyebb (lásd a 35. pontot),
- az érintett áru bizalmi jellegűnek minősül,
- az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének. A Versenytanács nem ítélte megalapozottnak eljárás alá vontnak a felróhatósággal összefüggésben tett előadását, mivel az eljárás alá vont előtt ismertnek kellett lennie az orvostechikai eszközökre vonatkozó jogszabályi előírásoknak, illetőleg kereskedelmi kommunikációinak tartalmát a jogszabályi előírásokkal és az eljárás alá vont rendelkezésére álló bizonyítékokkal összhangban kellett volna meghatároznia (különösen a Yamamoto Rehabilitáció Intézet 2000. március 31-i véleményében, illetve az EEKH Orvostechikai Igazgatóságának 2005. január 18-i igazolásában foglaltakra tekintettel).

A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárásra tekintettel a készülékkel kapcsolatos kereskedelmi kommunikációs tevékenységét felfüggesztette.

A Versenytanács nem tudta enyhítő körülményként figyelembe venni

- az eljárás alá vont által a jogsérelem súlya körében előadottakat, mivel az intenzív kommunikációs tevékenység révén a kifogásolt kereskedelmi kommunikációk (eljárás alá vont előadásával ellentétben) a fogyasztók jelentéktelennek nem nevezhető körének elérésére voltak alkalmasak, s a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a készülék értékesítésének lényegi eleme volt, a termék forgalmazása szempontjából meghatározó jelentőséggel bírt, hogy a VSZT-1 orgonkészülék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet

működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására, az egészségre kedvező hatást gyakorol,

- a jogsértéssel elért előny kapcsán kifejtett eljárás alá vonti előadást, ismételten utalva arra, hogy a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a készülék értékesítésének lényegi eleme volt, a termék forgalmazása szempontjából meghatározó jelentőséggel bírt, hogy a VSZT-1 orgonkészülék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására, az egészségre kedvező hatást gyakorol, megjegyezve továbbá, hogy a bírság összegének megállapítása során a Versenytanács figyelemmel volt a készülék értékesítéséből származó bevételre,
- az eljárás alá vont piaci helyzete vonatkozásában az eljárás alá vont részéről elhangzott előadást, mivel önmagában a jogsértő vállalkozás társasági formája nem bír jelentőséggel, míg az eljárás alá vont nettó árbevételét a Versenytanács – a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdésével összhangban – a bírság összegének megállapításakor figyelembe vette,
- eljárás alá vontnak az eljárást segítő, együttműködő magatartásra történő hivatkozását, mivel az együttműködés körében az eljárás alá vont adatszolgáltatása nem tekinthető a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató mértékű olyan enyhítő körülménynek, amely önmagában enyhébb szankció kiszabását vonna maga után. Enyhítő hatásának eljárás alá vont olyan mértékű közreműködése minősülhetett volna, amely a jogsértés felderítésének eredményességét szolgálta volna.

A fentiek mérlegelése során a Versenytanács tekintettel volt a jogsértő kommunikációs eszközök alkalmazása kapcsán felmerült ismert költségek mértékére (lásd a Vj-80-02/2010. számú irat 15. pontját és 8. számú mellékletét, illetve a Vj-80-014/2010. számú iratot) és a VSZT-1 készülékek értékesítéséből származó bevételre (lásd a Vj-80-002/2010. számú irat 4. számú mellékletét és a Vj-80-020/2010. számú iratot), s a bírság összegét – szem előtt tartva a szankcionálás preventív célját is – 900.000 Ft-ban, a kiszabható legmagasabb összeghez közeli mértékben határozta meg.

41. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.

A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpv. 83. §-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.

VII. Egyéb kérdések

42. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy egyetlen hivatalos honlappal (www.orgon.hu) rendelkezik, ugyanakkor a vállalkozás kültagja, K. J. üzemelteti a www.kavalko.hu honlapot, amelyen a vizsgálat megindítása előtt számos, a VSZT-1 orgonkészülékre vonatkozó információ volt fellelhető.

A vizsgálat során feltárt adatok alapján nem nyert igazolást, hogy az eljárás alá vont üzemeltette volna a www.kavalko.hu honlapot, illetőleg hogy ezen honlap kapcsán K. J. az eljárás alá vont képviselőjében, s nem például magánszemélyként vagy más minőségben járt el. Erre tekintettel a Versenytanács mellőzte a VSZT-1 orgonkészülékről a www.kavalko.hu honlapon adott tájékoztatások értékelését.

43. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.

Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

A Versenytanács megállapította a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörének jelen ügybeni fennálltát, figyelemmel arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat részben az országszerte fogható Echo televíziós csatormán, részben országos terjesztésű lapokban (Rendelő Magazin, Élet, Egészség Magazin), illetve részben széles körben elérhető internetes honlapon valósult meg.

44. A Tpv. 74. §-ának (1) bekezdése értelmében az eljáró versenytanács tárgyalást tart, ha azt az ügyfél kéri, vagy az eljáró versenytanács szükségesnek tartja. Az eljáró versenytanács az előzetes álláspont megküldésével egyidejűleg nyilatkozattételre hívja fel az ügyfelet arról, hogy kéri-e tárgyalás tartását.

A Versenytanács a Tpvt. előírásainak megfelelően megküldte az eljárás alá vont részére előzetes álláspontját, s felhívta, nyilatkozzon arról, kéri-e tárgyalás tartását. Az eljárás alá vont tárgyalás tartását nem kérte, ezért a tárgyalás tartását szükségesnek nem ítéltő Versenytanács határozatát tárgyalás mellőzésével hozta meg.

45. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2011. április 14.

Váczai Nóra sk.
versenytanács tag

dr. Zavodnyik József sk.
előadó versenytanács tag

dr. Zlatarov László sk.
versenytanács tag